

Waar of niet waar

Apologetiek; gezond verstand en geloven

Ik zat laatst, zondag 22 februari, met een vriend in de trein. We waren onderweg van onze ouderlijke woonplaats naar Enschede. Al pratend over computers, muziek en de situatie in het Midden Oosten kwamen we op het punt of er wel of niet een God zou bestaan. . . .

Ik zei dus van wel, maar hij had nog wel twijfels en vond het eigenlijk wel wreed dat als er dan een God zou bestaan dat'ie dan ook wel al eens had mogen ingrijpen. Tsjja, dat is natuurlijk best lastig. En waarom zou alleen het christelijk geloof het juiste geloof zijn? En waren er

niet zoveel andere mogelijkheden dan wel verklaringen van ons bestaan? Euh, nee ik geloof van niet. . . .

Waarschijnlijk heeft iedere christen wel eens te maken gehad met dergelijke situaties. Ik denk dat het daarom goed is om je eigen overtuigingen rationeel te toetsen. Oftewel, is het logisch wat ik geloof? Niet om vervolgens alle niet-christenen met allerlei argumenten om het hoofd te slaan (alhoewel die gelegenheid zich waarschijnlijk wel snel voor zal doen), maar om zelf, met je gezonde verstand vaster in het geloof te komen staan. Als christen heb je niet de taak gekregen om je verstand volledig buiten te sluiten, maar heb je juist verstand gekregen om God er mee te dienen. Zoals Jezus het zegt in Mattheus 22:37:

U zult liefhebben de Here,

uw God, met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand.

Daarom dus apologetiek. Apologetiek; het "logisch-rationeel" aanneemelijk maken van het christelijke geloof. Ook wel genoemd het verdedigen van het christendom. Begrijpelijk maken voor jezelf en voor anderen. Ik denk dat het goed is om in een tijd van "overal schuilt waarheid in" na te denken over logische redenen voor de inhoud van het christendom. Het is niet mijn bedoeling in dit artikel het hele wereldbeeld te verklaren met behulp van het christendom, maar ik zal wel proberen een overzicht te geven van de zogenaamde christelijke apologetiek.

Het boek waar het allemaal om draait is de Bijbel. Dat is het boek waarin God regelrecht tot mensen spreekt en waarin Hij vertelt wat Zijn plan is met de mensen. Vanaf de schepping tot de eeuwigheid, wat in het Engels goed klinkt: history = His Story. Hé, wie zegt dat de Bijbel van God komt? Het is toch gewoon een boek dat door een paar godsdienstige Joden pakweg tweeduizend jaar geleden geschreven is? Inderdaad, de Bijbel is door meerdere Joden geschre-

ven, maar hoe is het dan te verklaren dat de hele Bijbel een eenheid vormt die in de loop van ongeveer duizend jaar geschreven is? Schuilt daar één of andere samenzwering achter die duizend jaar heeft kunnen standhouden of zou het inderdaad geïnspireerd zijn door God? Het woord van God dat al bijna tweeduizend jaar oud is, wereldwijd het meest verspreide boek is, het meest gelezen boek, vertaald in een groot deel van de talen die gesproken worden op deze aarde. Dan zou je toch geneigd zijn om te zeggen dat het in elk geval wel heel apart is dat een boek op die manier invloed heeft. Een sluitend bewijs dat reproduceerbaar is, is niet te geven voor het ontstaan van de Bijbel. Toch is de Bijbel wel de basis van het christelijke geloof. Wil je logisch kunnen verklaren wat je gelooft, dan is het van het allergrootste belang om de Bijbel te leren kennen.

Zoals ook uit de inleiding blijkt zijn er vragen die altijd weer terugkeren:

- "Bestaat God?"
- "Hoe kan iemand die opgegroeid is in Noord Afrika en z'n hele leven al Moslim is nou in de hemel komen als alleen de christelijke manier goed is?"

- "Hoe kan een complex systeem als het heelal nou in zeven dagen gemaakt worden?"
- "Waarom zou Jezus de enige zijn om tot God te komen?"
- "Waarom geloof je dat Jezus God is?"
- "Waarom heeft God de mens überhaupt gemaakt?"
- "Wie zegt dat er een absolute waarheid bestaat?"

Naar aanleiding van al deze vragen die al eeuwenlang opgeld doen, is de apologetiek ontstaan als een antwoord hierop. Het begon al bij Paulus in Handelingen 17 waar Paulus de Joden probeert uit te leggen dat "de Christus moest lijden en opstaan uit de doden, en dat deze Jezus is de Christus". De christenen uit de tweede eeuw na Christus moesten zichzelf verdedigen tegen beschuldigingen van kanibalisme (een misverstand ontstaan door het Avondmaal) en atheïsme (ze geloofden immers in maar één God en staken daarbij af tegen het toen

rationeel verklaren van het geloof. Vandaag de dag speelt vooral de vraag waarom nou alleen het christendom de waarheid zou verkondigen.

Tja, waarom moet je als christen eigenlijk overal een antwoord voor kunnen geven, terwijl je zelf ook maar mens bent. Gelukkig zijn er veel begaafde christenen geweest die zich ook met deze moeilijke kwesties beziggehouden hebben. Vanaf Athenagoras en Justinus de Martelaar in de tweede eeuw tot C.S. Lewis, Francis Schaeffer, Michael Green in deze tijd. De boeken die door hen zijn geschreven zijn zeker de moeite waard om te lezen. Overigens zijn er nog veel meer christelijke schrijvers die hier over geschreven hebben. Ook op het internet zijn aardig wat interessante pagina's te vinden waar veel nuttige informatie aanwezig is over al deze lastige kwesties. Maar het is natuurlijk veel leuker en beter om zelf door echt logisch na denken tot conclusies te komen. Vrij veel stellingen of ge-

is een absolute uitspraak. Dus een absolute waarheid. Dan is de cirkel rond en is met een absolute waarheid bewezen dat er geen absolute waarheid bestaat.

Over het ontstaan van de aarde is ook zo'n balletje op te gooien. Er was niets en na één knal was er wel wat. De sinds mensen heugenis gebruikelijke methode dat geordende systemen alleen door ingrijpen van buitenaf in stand gehouden danwel gecreeërd kunnen worden, wordt alleen voor de wording van het heelal eventjes losgelaten. Big Bang. Daar is net zo veel, zo niet meer, geloof voor nodig als dat er sprake zou zijn van een God die alles geschapen heeft.

De moeilijkste vragen sla ik over in dit artikel. Een deel daarvan zal ook met de rede te weerleggen zijn, soms is het echter ook een kwestie van geloof. C.H. Spurgeon, de Londense prediker uit de vorige eeuw kreeg eens tijdens een preek een e-norme lachbui. Dat kan natuurlijk niet zomaar als je aan het preken bent en hij gaf de volgende verklaring aan zijn gemeente. "Ik zag in gedachten een kleine mier, die net voor de loopplank van Noachs ark staat. De plank trilt nog een beetje, want de olifanten zijn er net over gegaan. En de mier

denkt: zal ik het wagen? Zal-ie het houden? En ik zag in gedachten een piepklein muisje, ergens in een hoekje van de enorme graanschuren die Jozef in Egypte had gebouwd. Angstig kijkt het beestje om zich heen: zou er wel voldoende eten voor me zijn?" Een sterk geloof in een zwakke loopplank is catastrofaal. Maar zolang er sprake is van een sprankje geloof in een sterke loopplank, kan de overkant bereikt worden!

Reacties zijn erg welkom.
Bram de Jager

Er was niets en na één knal was er wel wat.

gebruikelijke meergodendom). In de Middeleeuwen echter lag er veel meer nadruk op de verschillen met het Jodendom en de Islam. De eeuw van de Rede en de Ratio, de Verlichting, dwong de christenheid ook nog eens tot het

dachten van zijn met consequent nadenken te verklaren. Neem bijvoorbeeld iemand die zegt: "Er is geen absolute waarheid". Denk hier even over na. . . . Een stelling die beweert dat er geen absolute waarheden zijn, dat

Aanbevolen:
C.S. Lewis, *De sleutel tot het geheim*, Ten Have/Baarn

Michael Green, *Toe nou, dat meen je niet!*, Telos

Henk P. Medema, *Jouw verstand en God*

www.probe.org
www.omroep.nl/eo/reality